

Vihannin Reserviläiset ry 60 vuotta – Historiikki

Maailman yleisen poliittisen ilmapiirin lieventyminen ja Pariisin rauhansopimuksen ehtojen väljentynyt tulkinta mahdollistivat sen, että Reserviläisliitto, silloinen Reservin Aliupseerien Liitto, perustettiin Suomeen vuonna 1955. Tästä johtuen myös paikallisia reserviläisyhdistyksiä alettiin perustaa eri puolille Suomea.

Tammikuussa 1958 Vihannissa joukko nuoria maanpuolustushenkisiä miehiä kokoontui perustamaan Vihannin Reservialiupseerit yhdistyksen. Jo aiemmin silloinen Outokummun Vihannin kaivoksen johtaja Gunnar Laatio oli rohkaissut ja suorastaan vaatinut, että Vihantiin perustetaan reserviläisyhdistys.

Perustava kokous pidettiin 15.1.1958. Perustamiskirjaan kirjattiin tarkasti mm. yhdistyksen toimintaperiaatteet ja säännöt.

”Me allekirjoittaneet perustamme täten Vihannin Reservialiupseerit nimisen yhdistyksen, jonka tarkoituksena on säännöissä lähemmin mainitulla tavalla toimia yhdistyksen alueella olevien reservin aliupseerien yhdyssiteenä, edistää maanpuolustusasian kehityksen seuraamista kansainväliset sopimukset huomioon ottaen ja edistää oikean kansalaiskunnan kohottamista jäsentensä keskuudessa, selitämme liittyvämme jäseniksi yhdistykseen sekä hyväksymme sille seuraavat säännöt.”

Säännöistä on tarpeen nostaa esille kohta: Tarkoitus ja toiminta.

”Yhdistyksen tarkoituksena on:

- toimia sen alueella olevien reservin aliupseerien yhdyssiteenä.*
- edistää maanpuolustusasiain kehityksen seuraamista jäsentensä keskuudessa huomioonottaen kansainväliset sopimukset.*
- korostaa jäsentensä vastuuta ja velvollisuuksia ihmisenä ja kansalaisena.*
- huolehtia suunnistuksen, hiihdon, urheiluammunnan, moottoriurheilun, retkeilyn ja muun liikuntakasvatuksen sekä erilaisen kilpailutoiminnan avulla jäsentensä ruumiillisesta ja henkisestä kunnosta.*
- tukea taloudellisesti puutteenalaisia jäseniään ja heidän omaisiaan sekä kaatuneiden reservin aliupseerien omaisia ja valvoa heidän etujaan.”*

12.6.1958 sisäasiainministeriö ministeri Harras Kytän ja nuoremman hallintosihteerin Erkki Laaksovirran allekirjoituksella myönsi luvan Vihannin Reservialiupseerit nimisen yhdistyksen perustamiseen sillä ehdolla, että yhdistys ilmoitetaan yhdistyslaissa säädetyssä järjestyksessä merkittäväksi yhdistysrekisteriin.

25.7.1958 oikeusministeriö hyväksyi Vihannin Reservialiupseerit -yhdistyksen merkittäväksi yhdistysrekisteriin ja yhdistyksen nimeen liitettiin tässä yhteydessä ”ry”.

Yhdistyksen alkuvuosilta löytyneiden pöytäkirjojen ja muiden asiakirjojen perusteella toiminta on ollut vilkasta ja voisiko jopa sanoa, että paperihommien sijaan on keskitytty tekemiseen. On osallistuttu erilaisiin kilpailuihin paikallisesti ja piiritasolla. Joukkueita on lähetetty niin autopartiokilpailuihin, maastokilpailuihin kuin reserviläisammuntakilpailuihinkin. On järjestetty talvella mm. ampumahiihtoa ja kesällä ammuttatoimintaa jäsenille. On järjestetty erilaisia tapahtumia ja onpa osallistuttu heinäntekotalkoosiinkin. Lisäksi jo alkuvuosista lähtien yhdistys on tehnyt tiivistä yhteistyötä reserviupseerien kanssa mm. yhteisten kerhoiltojen merkeissä.

Yhtenä yksityiskohtana yhdistyksen alkuvuosilta nousee myös merkintä pöytäkirjasta, jossa päätetään avustaa rahallisesti vähävaraisen yhdistyksen jäsenen lasten koulukykydeissä.

Lisäksi yhdistys on talkoovoimin kunnostanut erään vähävaraisen sotaveteraanin taloa lisäeristyksellä ja maalaamalla. Myös kyseisen perheen sauna on kunnostettu reserviläisten puolesta talkoovoimin.

Yhdistyksen aktiivisuudesta kertoo myös kuntokorttien ahkera täyttäminen. Asian tiimoilta on yhtenä vuonna 60-luvulla tehty jopa kirjallinen kysymys piiriin, kun kuntokorteilla tienattuja palkintoja ei ole alkanut piiristä kuulua.

Vuosi 1968, eli kymmenes toimintavuosi oli vilkas, jopa niinkin vilkas, että vuosijuhla siirtyi pidettäväksi vuoden 1969 puolelle. Siitä kertoo 9.2.1969 pidetyn vuosikokouksen pöytäkirjan 15. pykälä:

”Yhdistyksen 10 –vuotisjuhlien järjestelytoimikunta hoitaa juhlien järjestelyn ”tämän lumen” aikaan”.

Vuoden 1968 toimintakertomuksessa on hyvin kuvattu yhdistyksen kulunutta toimintavuotta ja muutama kohta ansaitseekin tulla mainituksi myös historiikissa.

”Kulunut toimintavuosi oli yhdistyksen historiassa merkityksellinen. Kuluneena vuonna yhdistys nimittäin täytti kymmenen vuotta. Huolimatta mainitusta merkkipäivästä ei yhdistyksemme ole heittäytynyt aivan juhlatunnelmiin, vaan toiminta on tänäkin vuonna jatkunut sotilaallisen karuna ja vanhoihin ohjesääntöihin nojautuen. Kokonaisuutena voidaan sanoa toiminnan olleen keskinkertaista vilkkaampi, ja mikä tärkeintä, uusia aktiivisia jäseniä on saatu mukaan varsinkin kilpailutoimintaan. Rehellisesti on kuitenkin tunnustettava, että toimivia jäseniä on yhdistyksessämme sittenkin vielä liian vähän. Syy passiivisuuteen ei kuitenkaan ole yksin jäsenissä, vaan osasyyn tästä saa ottaa yhdistyksen toimihenkilöt. Kuluneena vuonna on kontaktia jäseniin pyritty pitämään kiertokirjeiden ja lehti-ilmoitusten avulla. Tämä tehostettu informointi näyttää tuottavan tulosta, sillä vuoden viimeisiin tilaisuuksiin oli huomattavasti enemmän osanottajia, kuin alkuvuoden tilaisuuksiin. On syytä muistaa, että yhdistyksen toimihenkilöiden on jatkettava tiedoitustoimintaa jäseniin nähden entistä tarmokkaammin. Mikäpä olisikaan tehokkaampi, halvin ja miellyttävin

tiedottamisen väline kuin suullinen keskustelu. Me jäsenethän näemme toisiamme melkein joka päivä.”

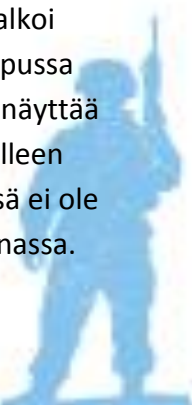
Lisäksi samaisesta toimintakertomuksesta nousee hausalla tavalla esiin yhdistyksen vilkas urheilutoiminta.

”Urheilutoiminta on edelleen ylivoimaisesti vilkkain toiminnan ala. Kilpailu- ja harjoitustilaisuuksia on vuoden aikana ollut yhteensä 36 ja näissä on käynyt yhteensä n. 260 henkilöä. Tämän lisäksi on harjoittelutoimintaa ollut yhden ja kahden miehen ryhmissä ja kokonaan oma lukunsa on ”salaharjoittelu”. Ilman salaharjoittelua ei yhdistyksemme olisi menestynytkään piirin mestaruuskilpailuissa niin hyvin kuin se vuonna -68 menestyi. Paras saavutus on Kauko Jussilan henkilökohtainen mestaruus maastokilpailuissa. Hannu Rautiainen sijoittui yleisessä sarjassa hopealle. Pistemiehiä olivat lisäksi Kalevi Ukkola ja Eino Anttila. Tämä joukkue voittikin yhdistyksellemme maastokilpailujen piirimestaruuden. Talvimestaruuskilpailut menivät osaltamme varsin hyvin. Näistäkin saatiin niin henkilökohtaisia- kuin joukkuemitaleita. Tarkemmat tulokset on julkaistu poikkeuksetta sanomalehdissä ja yhdistyksen arkistoon jää tältä vuodelta paksu nippu kilpailutuloksia. Eräs huomattava menestys on meillä se, että olemme pystyneet lyömään luun kurkkuun monessa kilpailussa Vihannin upseerikerholle, joka tähän saakka on hallinnut näitä suoalueita omalla taktiikallaan. Vastapainoksi on upseeripuoli tuonut kilpailuihin mukaan kaikenlaisia ”konttoritöitä” ja pikkupyssyjä, haluten täten säilyttää hegemoniansa. Niinpä vuonna 1969 ei enää piirin ohjelmassa ole yhtään sileää hiihtoa tai juoksua. Tämä antaa meille aihetta entistäkin utterampaan ja monipuolisempaan harjoitteluun.”

Onpa vuoden 1968 toiminta ollut niinkin vilkasta, että johtokunta pohti jopa naisjaoston perustamista. Johtokunnan kokouksessa huhtikuussa -68 on pöytäkirjan mukaan kuultu naisten edustajaa seuraavasti:

”Naisten edustajana Aino Häkkilä käytti puheenvuoron, jossa hän totesi, että naisten mielestä ei varsinaista naisjaostoa liioin kannata perustaa. Naiset kyllä toimivat entiseen tapaan ja entisellä tarmokkuudella, silloin, kun heidän apuaan tarvitaan. Näin johtokunta tuli siihen tulokseen, että on parasta kunnioittaa naisten mielipidettä ja toimikoot he sillä tavalla, kuin rouva Häkkilä oli asian ilmaissut.”

Yhdistyksen toiminta jatkui aktiivisena ja vilkkaana vielä -70 luvulle tultaessakin. Pikkuhiljaa kuitenkin vuosikymmenen loppua kohden yhdistystoiminta mm. kokousten pidon osalta alkoi hiipua. Toiminnan pyörittäminen oli vain muutaman aktiivin harteilla. Vuosikymmenen lopussa onkin pidetty useamman vuoden vuosikokoukset yhdellä kertaa. Tämän jälkeen toiminta näyttää loppuneen lähes kymmeneksi vuodeksi. Vuonna 1988 toimintaa on yritetty elvyttää uudelleen käyntiin, mutta ainakin pöytäkirjojen puuttumisen perusteella voi päätellä, että yrityksessä ei ole onnistuttu. On seurannut uusi lähes kymmenen vuoden hiljainen aika yhdistyksen toiminnassa.

Vuonna 1997 silloisen Vihannin kunnanjohtajan Toivo Auran puoleen käännyttiin ja pyydettiin kutsumaan kokoon neuvottelu reserviläisyhdistyksen toiminnan uudelleen virittämiseksi. Tuolloin tiedossa oli enää yhdeksän yhdistyksen jäsentä. Heidät kaikki kutsuttiin marraskuussa -97 pidettyyn neuvotteluun.

Helmikuussa 1998 pidettiin ensimmäinen yleinen kokous, jossa yhdistykselle valittiin johtokunta. Samassa kokouksessa oli myös piirin edustaja kertomassa reserviläistoiminnan nykytilasta ja mm. uusista säännöistä, jotka mahdollistivat laajemman jäsenpohjan.

Pian tämän jälkeen alettiinkin valmistella yhdistyksen sääntömuutosta ja jo maaliskuussa 1998 pidetyssä yleisessä kokouksessa hyväksyttiin yhdistykselle uudet säännöt, joiden tärkein muutos oli, että jäsenyys mahdollistettiin kaikille varusmiespalveluksen suorittaneille Suomen kansalaisille. Samassa yhteydessä myös yhdistyksen nimi muutettiin sen nykymuotoon Vihannin Reserviläiset ry. Samassa kokouksessa todettiin jäsenmäärän nousseen yhdeksästä henkilöstä jo lähelle 30 henkilöä. Myös toimintasuunnitelmaan saatiin suuntaviivat kuluvalle ja tuleville vuosille. Osa tuolloin luoduista suuntaviivoista on edelleen osa Vihannin Reserviläisten toimintaa.

Vuonna 1998 toiminta reserviupseerien ja naapuripaikkakuntien reserviläisyhdistysten kanssa aloitettiin uudelleen. Myös kilpailutoiminta aloitettiin. Joukkueita osallistui piirin alueella järjestettyihin ampumakilpailuihin. Tuolloin hankittiin yhdistykselle lahjoitusvaroilla myös ensimmäinen reserviläiskivääri. Yhdistykselle hankittiin myös Eko-Aims kivääri ja myöhemmin myös Eko-Aims pistooli, jotka mahdollistivat ammutaharjoittelun myös talvella.

2000-luvulle tultaessa yhdistyksen toiminta laajeni. Ampumatoiminnan lisäksi mukaan tulivat mm. talvella umpihankihiihto ja kesällä retkeily. Myös erilaisia tapahtumia ja reserviläisiltoja järjestettiin. 2000-luvun alussa aloitettiin yhteistyö silloisen Maanpuolustuskoulutus ry:n, nykyisen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen, MPK:n kanssa ja pian Vihantiin perustettiin oma MPK:n paikallisosasto. Erilaisia koulutuksia järjestettiin nyt avoimena kaikille kansalaisille. Oli mm. arjen turvakursseja, maatalojen varautumiskursseja, raivauskurssi ja sillanrakennuskurssi. Yhdistyksen jäseniä osallistui myös Ilmapuolustuspiirin koulutuksiin ja 2000-luvun puolessa välissä Vihannissa järjestettiin kahtena vuonna aisti-ilma-avontakurssi.

2000-luvun puolessa välissä aloitettiin yhteistyö myös Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun, Vapepan kanssa. Vihannin Reserviläisillä oli ja on edelleen kymmeniä kadonneiden henkilöiden etsintään kouluttautuneita jäseniä, jotka toimivat etsintätilanteessa omina etsintäryhminä Vapepan alaisuudessa.

Perinnetyö sotaveteraanien hyväksi on pysynyt aktiivisena myös 2000-luvulla. Reserviläiset ovat kunnostaneet veteraanimajaa ja järjestäneet siellä siivoustalkoita. Reserviläiset osallistuivat ja osallistuvat edelleen myös veteraanikeräysten järjestämiseen toimien varusmiesten kuljettajina. Lisäksi yhä jatkuva perinne ovat reserviläisten järjestämät kunniavartiot juhlapyhinä sankarihaudoilla. Erityisen maininnan ansaitsee jouluaaton kunniavartio, joka yhä edelleen toteutetaan parivartiona vaihtuvin vuoroin usean tunnin ajan.

Vihannin Reserviläisten reserviläiskuoro aloitti toimintansa vuonna 2008. Kuoro esiintyi erilaisissa tapahtumissa sekä omaisten niin halutessa myös sotaveteraanien hautajaisissa. Raahe-Vihanti kuntaliitoksen myötä Raahen reserviläiskuoro sulautui Vihannin Reserviläisiin ja nykyään kuorot esiintyvät yhdessä ja erikseen erilaisissa tapahtumissa. Varmasti yksi merkittävimmistä tapahtumista kuorotoiminnassa on ollut Suomi100 – juhluvuoden konsertti Oulussa, jossa molemmat kuorot esiintyivät yhdessä Lapin sotilassoittokunnan kanssa.

Jäsenmäärä oli vakiintunut 2000-luvulla vajaan 50 henkilöön ja vuonna 2009 yhdistyksessä herättiin jäsenistön ”ukkoutumiseen”. Näin ollen yhdistyksen sääntöjä päätettiin uusia vielä kertaalleen. Sääntömuutoksen myötä kaikki 16 vuotta täyttäneet Suomen kansalaiset pääsivät yhdistyksen jäseniksi. Sääntömuutos mahdollisti nyt laajemman jäsenpohjan ja työ jäsenmäärän kasvattamiseksi aloitettiin pikkuhiljaa. Suurempi työ jäsenmäärän kasvattamiseksi aloitettiin v. 2013, jolloin johtokunta vastuutti silloisen varapuheenjohtajan aloittamaan jäsenhankintatyön. Työ tuottikin tulosta ja jäsenmäärä alkoi hyvää vauhtia nousta ollen tällä hetkellä noin 240 jäsentä. Aktiivinen jäsenhankintatyö on tuonut tulosta myös taloudellisesti, sillä valtakunnallisen jäsenhankintakilpailun voitto ja niistä saadut rahapalkinnot viitenä vuotena peräkkäin, ovat mahdollistaneet usean käsiaseen hankinnan yhdistykselle.

Tehokas jäsenhankinta ja yhdistyksen aktiivinen toiminta poikivat tulosta myös valtakunnan tasolla ja yhdistys valittiin vuonna 2016 Reserviläisliiton Vuoden malliyhdistykseksi. Samana vuonna yhdistys sai myös oman lipun, joka vihittiin käyttöön sotilaallisen juhllaisen menoin.

Toiminta yhdistyksessä jatkuu edelleen aktiivisena. Ampumatoimintaa on kesäaikana viikoittain ja talvella Eko-Aims ammuntoja säännöllisesti. Yhdistys tarjoaa ampumatoiminnan lisäksi myös muuta toimintaa jäsenistölleen mm. erilaisten retkien ja koulutusten muodossa. Yhteistyö Vapepan, MPK:n, Puolustusvoimien, sisarjärjestöjen, yritysten ja yhdistysten kanssa jatkuu.

Yhdistys katsoo tulevaisuuteen luottavaisin mielin, tuudittautumatta kuitenkaan hyvänolon tunteeseen. Toimintaa halutaan kehittää myös jatkossa ja jäsenistöstä pidetään huolta myös tulevaisuudessa.

Yhdistys jatkaa toimintaansa edelleen sotilaallisen karuna ja vanhoihin ohjesääntöihin nojautuen. Tänä päivänä kuitenkin tarkoituksella tästä hieman lipsumme ja juhlimme yhdessä iloisina ja ylpeinä yhdistyksemme 60 vuotista taivalta.

Vihannissa 18.8.2018

Marjo Törmikoski

